

Primorska mladina se pridružuje prvomajskemu tekmovanju

Pionirji iz Herpelja-Kozine in mladina Čepovana, Dola, Grgarja, Gor, Tribuše, Sp. Lokovca in Marcinja so dali pobudo za to, da se naša mladina pridruži tekmovanju jugoslovanske mladine. S tem je hotela naša mladina dati tudi notranjo vsebino svoji zahtevi: »Hočemo Jugoslavijo!«. Naša mladina se zaveda, da kdor hoče v FLRJ, mora tudi tako delati kot delajo delavci, kmetje in mladinci v FLRJ. In zato pravi mladina v svojih resolucijah, ki vsak dan prihajajo na Okrožni odbor ZMJK: »S Titom na čelu si bomo z udarniškim delom odprli pot v Jugoslavijo.« »Mi ne govorimo samo, da hočemo v FLRJ, mi bomo za Jugoslavijo tudi delali.« — »Z delom hočemo vsemu svetu dokazati, da smo za FLRJ.« In prav zato se vedno novi odbori ZMJK pridružujejo prvomajskemu tekmovanju mladine v FLRJ. Vasi, mesta, tovarne se uvrščajo v delovne vrste mladine. Iz grgarskega se je val razširil preko tolminskega na idrijsko, zajel je delavsko mladino v Avtopodjetju v Ajdovščini, lesno industrijo v Belskem, tolminsko in cerkljansko gimnazijo, ki sta istočasno sprejeli tekmovanje. Najbolj počasi se pridružujejo tekmovanju gimnazije. Ko se bo začela mirovna konferenca, bo naša mladina na svojih sestankih lahko dejala: »Zahtevamo, da nam priznate priključitev k FLRJ tudi zato, ker smo zanj delali, kot smo se v času borbe zanj borili!«

V obvezah, s katerimi mladina obljublja tov. Titu, da bo delala za FLRJ, pa se kažejo tudi nekatere napake, ki bi ovirale tekmovanje. Tako je vas Prapetno na Tolminskem poslala resolucijo, v kateri pravi, da bodo do 1. maja: »... počistili vas, pomagali na polju tistim, ki nimajo moči in sredstev za obdelavo in razkrinkali vse špekulante, končno bomo na vseh poljih delali za priključitev k materi FLRJ.« Ta obveza je zelo nekonkretna, ne ve se ne koliko ur bodo delali, ne kolikim družinam bodo pomagali, ne kakšna so tista polja, na katerih bodo delali za FLRJ, niti koliko članov mladine bo tu delalo. Ponovili so le splošne politične pape. Jasno je, da se tako tekmovanje niti ne more razviti in nihče ne ve, kdaj bo končano in ali je bilo uspešno ali ne. Take obveze je treba popraviti. Drugi odbori so v svoje obveze stavili le kulturni program: prireditve, mitingi, pevske vaje, itd., kot je to primer zlasti na Idrijskem. Mladina se tu ni zavedala, da je danes naša glavna naloga

Z delom bomo pokazali vsemu svetu, da hočemo v Jugoslavijo

Okrajna mladinska konferenca za Tolminsko

Dne 21. in 22. februarja se je vršila I. konferenca ZMJK okraja Tolmin v letu 1946. Okrajno tajništvo ZMJK je podalo poročilo o delu mladine od 1. maja 1945 dalje. Pred osvoboditvijo je imel okupator in Rupnikovi prirepaniki v več kot polovici vasi okraja svoje utrjene postojanke. Tu je bilo treba organizacijo šele postaviti. Tako v Tolminu, Sv. Luciji, Klavžah, Podmelcu, Grahovem, Koritnici, Znojilah, Stržišču, Podbrdu, Trtnišku, Bači nad Podbrdom, Prapretnem, Modreju, Drežnici, Koseču, na Jezercih, v Magozdu in Trenti. V ZMJK smo v tem času pritegnili še okrog 1250 novih članov ter 1800 pionirjev. Sprva je postavljalo organizacijo tajništvo, nato so se postavljale tudi samoiniciativno. Tedaj še ni bilo mladinskih domov, ki jih je danes že 13 in se še vedno izpopolnjujejo z lastnimi napore mladine. Imamo že 34 stenoasov in še 4 v dijaškem domu, ki so vzgled vsem ostalim. Mladina je imela v svojih rokah iniciativo pri ustanavljanju prosvetnih društev, ki jih je 23, od katerih so najboljše: Slap-Roče, nato Kneža, Koritnica in Zarakovec. Mladina je v večini študirala Ustavo FLRJ. Dostoj je imela 7 okrajnih konferenc in vrsto sestankov. Najboljše organizacije ZMJK in najbolj iniciativne pa so v Logarščah, Tolminskem Lomu in Zatoiminu. Okrajno tajništvo pa je bilo šibko in zato ni vedno dajalo pomoči terenu.

Naša organizacija ZMJK mora postati popolna last mladine in tako še bolj enotna, zato pa morajo naša tajništva polagati račun in odgovarjati za svoje delo tudi mladinskim množicam, med katerimi je treba široko razviti kritični duh. Le na ta način se bo delo naših tajništev izboljšalo in utrdila organizacija.

delo pri obnovi in dviganju kmetijstva ter industrijske produkcije in mora biti to glavno v obvezah, kulturno delo pa mora služiti temu cilju, ne pa biti samemu sebi namen. Tudi te resolucije je treba izpopolniti.

ZMJK na Nemškem Rutu je pa postavila zelo obširno resolucijo, kjer se zavezuje, da bo na polju obnove napravila najmanj 3600 delovnih ur. Taka obveza je razveseljiva, le premisliti je treba točno, če bo to tudi izvedljivo! Ne smemo si postavljati načrta, ki ga do 1. maja ne bi mogli izvesti.

Odbori, ki so si postavili načrte, morajo seveda takoj začeti z uresničevanjem tega. Kažejo se že prvi uspehi. Tako je 40 mladincev v Pokrajinskem Avtopodjetju v Ajdovščini v enem tednu že napravilo okrog 200 delovnih ur prostovoljnega dela za svojo knjižnico. Kozinsko-herpeljski pionirji so se že lotili obdelovanja vrta okrog svoje šole. Izpolnjevanje obvez je treba tudi kontrolirati. Najbolje bi bilo, da bi si ti odbori postavili table, na katere bi vsak dan zabele-

Prav danes, ko stojimo pred končno odločitvijo v borbi za priključitev Primorske in Trsta k FLRJ, je treba še bolj

utrditi enotnost naše mladine,

jo vso zajeti v ZMJK in vključiti v delo za izgradnjo gospodarstva in za obnovo, kot to dela jugoslovanska mladina — je dejal tajnik okrožnega odbora ZMJK v političnem referatu. Mladina je nato živahno razpravljala o tem, kdo naj bi bil sprejet v organizacijo in kdo ne, ter ugotovila, da je treba vse povratnike iz Francije, internirance in demobilizirane borce vključiti v delo v ZMJK; enako je treba tudi zapeljani mladini odpreti oči in jo pripeljati na pravo pot. Mladina je stavljal vprašanja, ki se nas najbolj neposredno tičejo in s tem dokazala svojo veliko politično zrelost. Zanimalo jih je, zakaj se klatijo oborožene četniške tolpe v coni A, zakaj ne izroče Pavelića naši oblasti, zakaj je bila vzpostavljena modra črta in kdo je danes pri nas naš največji sovražnik. »Ornboržjanci in vojni dobičkarji« — je odgovoril tov. tajnik. Nato je vstala mladinka iz Ponikve in prečitala tole resolucijo:

Maršalu Jugoslavije, tovarišu Titu!

Mladina iz vasi Ponikve na Primorskem Te iskreno pozdravlja. Vsemu svetu hočemo pokazati, da hočemo k FLRJ, a to ne z besedami, temveč z delom za novo Jugoslavijo. Zato se obvezujemo, da bomo tako kot jugoslovanska mladina napravili do 1. maja, praznika delovnega ljudstva in začetka mirovne konference:

1. posadili bomo vse opuščene in neporaščene gozdove z malimi smrekicami;

Nadaljevanje na 2. strani.

žili, koliko je vsak posameznik naredil tisti dan v okviru tekmovanja. Tako bi se tekma razvijala tudi med posamezniki, videli bi vedno, kdo je najboljši in kdo sploh nič ne dela. Obenem bi na take table beležili, koliko je bilo opravljenega od začetka tekmovanja, da bi vedno vedeli, v koliko smo že izpolnili svoj načrt, ki bi moral biti razobesen povsod na vidnem mestu.

Tekmujmo, kdo bo prej izpolnil svoje obveze in kdo bo za več presejel svoj načrt. O izpolnjevanju svojih obvez poročajte tedensko na okrajni odbor ZMJK in na okrožni odbor ZMJK!

Tudi stenčase je treba zmobilizirati za tekmovanje. Na njih je treba razpravljati o napakah, ki se kažejo pri razvijanju tekmovanja, najboljše delavce je treba objaviti na stenčasu s sliko in pisati o njihovem uspehu.

Vsa sredstva za uspešno tekmovanje in tekmovati v delu za priključitev k Jugoslaviji!

Mladina okraja Idrija napoveduje tekmovanje okraju Tolmin

V preteklem mesecu je imela mladina idrijsko-cerkljanskega okraja svojo konferenco. Tajnica okrajnega odbora ZMJK je poročala o delu tajništva od osvoboditve do danes. Iz teh poročil se je razvidelo, da tajništvo ni bilo v celoti na čelu mladine in ni posrejevalo problemov, ki so se postavljali pred ZMJK. Izgleda, da je bilo pri njih premalo čuta odgovornosti do mladinskih množic, v katerih pa se še ni razvil kritičen duh, da bi z zdravo kritiko podprle svoje okrajno tajništvo in ga stalno opozarjale na napake.

Na tej konferenci so delegacije iz Ledin, Zavrata, Gornje Kanomlje, Dole pri Idriji predlagale resolucije in se pridruživale jugoslovanski mladini, ki tekmuje za prvi maj. Zgled teh vasi so sprejeli nato vsi delegati ter napovedali tekmovanje okraju Tolmin; okrajno tajništvo pa je sestavilo načrt. Sklenili so, naj se vrši tekmovanje na podlagi tega načrta, po katerem bodo posamezne mladinske organizacije na vasi sestavljale svoje obveze in jih pošiljale na okraj, ki bo postavil posebno tekmovalno komisijo. Naloga te komisije bo, zbirati te obveze ter kontrolirati njihovo izvajanje.

Na konferenci je nato govoril član okrajnega NOO, ki je dejal, da mladina lahko mnogo pomaga naši oblasti. Ona n. pr. lahko vrši pogozdovanje terena okrog Idrije; potrebne sadike se dobijo pri okrajni drevosnogi. Dijaški dom v Idriji je tudi

treba obnoviti; s prostovoljnim delom lahko mladina mnogo pripomore pri tem. Udeleženci so razumeli važnost teh nalog in jih z odobravanjem sprejeli v načrt tekmovanja.

Iz vsega poteka konference pa se je pokazalo,

V čem bomo tekmovali

Priljubimo okvirni načrt prvomajskega tekmovanja, katerega je sestavilo okrajno tajništvo ZMJK idrijsko-cerkljanskega okraja. Na podlagi tega bodo posamezni osnovni odbori izdelali svoje konkretne obveze.

1. Pomoč ljudski oblasti pri obnovi in gospodarstvu, splošen dvig dežele, zlasti:

odstranjevanje ruševin, zbiranje materiala; popraviljanje cest, popravilo hiš; pomoč pri obdelavi polja, zasipanje jarkov ter priprava zemlje za obdelovanje; čiščenje gozdov in pogozdovanje; ustanavljanje mladinskih delovnih brigad in čet — delovne ure, ki jih bodo te napravile.

2. Delavska mladina:

udarniško nadurno delo v tovarnah; količina prištedenega materiala in surovin; povečanje delovne discipline;

mladina iz neporušenih vasi pomaga bolj porušeni vasi.

Tako so mislili vsi in so zato s ploskanjem navdušeno sprejeli ta predlog. Nato je tov. Manfreda Danica predlagala, da bi šla mladina iz vseh bližnjih vasi popravljati porušeno cesto iz Zalomina v Zadlog (5 km), ker ne morejo voziti po njej niti hrane v vas. Delati bi moralo en dan približno 200 mladincev. Takoj so izjavili Poljubinci, da bodo oni dali vsaj 25 članov, Tolmin čim več, iz Zalomina vsi, iz srednje šole bo pa šla mladinska delovna brigada, ki šteje 300 članov. Okrajno tajništvo je obljubilo, da bo šlo prav tako tudi samo na delo. »Kje bomo dobili pa orodje?« so se vprašali. »Saj nekaj ga je še ostalo od okupatorja, nekaj si ga pa izposodimo,« so odgovorjali drugi.

Po referatu o nalogah kmečke mladine je delegacija iz Sv. Lucije predlagala, naj bi upeljali rejo malih živali, ker primanjkuje mesa. Paziti je treba tudi na lepoto naših vasi, zato bi morali povečati gojenje cvetic, zlasti lončaric. V tem bi tekmovali s Tolminci, ki so to soglasno sprejeli.

Mladinci, ki so obiskovali fizikturni tečaj v Ljubljani,

so se obvezali, da bodo šli učiti telesno vzgojo po vseh vaseh okraja. Tedaj se oglašila mladina iz Baške grape: »Ne hodite samo po bližnjih vaseh, pridite tudi v bolj oddaljene, tudi mi bi radi telovadili.« In tolminski fizikturniki so se v tem smislu obvezali.

Referatu o kulturno-prosvetnem delu ZMJK so sledile volitve v plenum okrajnega odbora ZMJK. Tajništvo je stavilo svoj predlog.

Mladina je pretresala vsakega posameznika, ali je dovolj zaslužen ali ne. »Zakaj pa Temljine nimajo nobenega zastopnika, nekatere vasi pa kar po tri,« se oglašila temljinska delegacija, »tudi mi smo se borili.« Mladina je pokazala baš pri volitvah veliko politične zrelosti in mnogo več kritičnega duha kot mladina iz drugih vasi. Enako živahna je bila razprava pri volitvah delegatov za I. kongres ZAMJK.

Ob koncu pretega dne konference je imela mladina iz dijaškega doma v Tolminu zelo lepo kulturno prireditev, ki je bila umetniško na visoki stopnji. Tudi tovariš delegat srednje šole v Tolminu je spregovoril par lepih besed mladini, ki je bila zelo zadovoljna s celotnim programom.

S konference je bila poslana tudi spomenica Mednarodni komisiji z zahtevo po priključitvi k FLRJ in za sklep je mladina zapela naše himne.

To je bila najboljša mladinska konferenca v vsem Vzhodno-primorskem okrožju. Bila pa je tudi dobro pripravljena po vseh naših osnovnih odborih. In le tako pripravljena konferenca more biti res uspešna.

da ta ni bila dovolj pripravljena po osnovnih odborih ZMJK, ker so pojedini delegati iz vasi prišli na konferenco nepripravljeno.

Izvoljen je bil plenum okrajnega odbora ZMJK, delegati v okrajni odbor ZMJK ter delegati za I. kongres ZMJK v Trstu.

Na tej konferenci pa je bilo moči napraviti sledeči zaključek: Mladinske množice in osnovne organizacije imajo ogromno voljo do dela, vendar niso še dovolj elastične, zato jim je predvsem potrebna pomoč okrajnega tajništva.

delovne skupine za pomoč kmetom, popravila orodja, itd.; strokovni tečaji in število udeležencev.

3. Kulturno prosvetno delo:

število kulturnih prireditev, kakovost ter število mladine, ki na teh prireditvah sodeluje; število večernih splošno izobraževalnih tečajev; število mladine, ki poseja te tečaje; število stenskih časopisov — članki in dopisi na njih; število žepnih časopisov; število dopisov v »Mladinski vestnik«; število gospodarskih predavanj; število novih knjig v mladinskih knjižnicah; čitalne skupine, dramski krožki, pevski zbori; nabiranje naročnikov za »Mladino« in »Primo morskoro borbo«.

4. Srednješolska mladina in pionirji:

zboljšanje učnih uspehov (znižanje slabih ocen); število učnih krožkov; kulturni krožki; skupine za učenje delavske in kmečke mladine; pionirske prireditve; pionirske delovne skupine — njih uspeh.

5. Fizikultura:

fizikturne prireditve in tekme; število telesno-vzgojnih moštev; katera mladinska organizacija bo pritegnila skupno fizikturno delo največ mladine; kateri fizikturnik ali skupina bo izvedla največ novih članov.

★

Povsod tekmujemo

Na zadnji kvartni konferenci, ki se je vršila dne 19. februarja 1946, je mladina iz Ostrožne brda (Ilirska Bistrica) napovedala tekmovanje v varišem iz Prema. Tekmovanje se bo v glavnem vršilo v učvrstitvi in dvigu množičnih organizacij in na kulturno-prosvetnem polju.

Istotako je mladina iz Kozjan napovedala tekmovanje vasi Smrje in sicer v čiščenju ruševin, pritegnitvi čim večjega števila neorganiziranih množičnih organizacij, dvigu kulturno-prosvetnega dela. Za izvršitev tega programa si je mladina dala mesec časa.

Omenili pa moramo, da mladinski odbor ni tekmovalni načrt vnesel številke, na podlagi katerih bi lahko kontroliral potek tekmovanja. Te moralne programe je treba postavljati bolj konkretno. Ne samo: bomo nekaj naredili ali izboljšali, temveč: toliko bomo naredili in za toliko procentov bomo nekaj izboljšali.

Pionirji podarili zastavo šoli

V Smihelu, okraj Postojna, so pionirji organizirani v odred skupno z bližnjo vasjo Land. Kljub temu, da je v kraju veliko snega in da so nekateri slabo obuli, prihajajo pionirski redni sestanke, na katerih dobijo pravo vzgojo, kakršno potrebuje naš pionir. Dečki izdelujejo iz lesa razne predmete; drugi se bolj zanimajo za kovaško in mehaničarsko delo, dočim deklice širajo in plečejo. Tovarišica voditeljica jim med tem pripoveduje o borbi naših partizanov, kako je treba tekmovati pri obnovi, itd.

Posebno so se pionirji izkazali pri zadnji biralni akciji. Ker ni imela šola, katero obiskujejo svoje zastave, so na lastno iniciativo zbrali 1600 lit prostovoljnih prispevkov, za kalere so nabavili zastavo ter jo podarili šoli. Ta pionirski odred je v marsičem zgled ostali mladini.

(Nadaljevanje s 1. strani)

2. popravili bomo 5* porušeni hiš in pospravili ves dober material za obnovo;

3. popravili bomo cesto skozi vas in počistili vse jarke;

4. Najbolj potrebnim družinam bomo nudili vsestransko pomoč pri obdelovanju polja;

5. napravili bomo eno prireditev in imeli dvakrat tedensko redne pevske vaje;

6. sklicevali bomo redne tedenske sestanke pionirjev in jih poučevali na kulturno-prosvetnem in političnem polju;

7. imeli bomo skupno s KNOO redne študijske sestanke o izboljšanju gospodarstva na vasi.

Z željo, da se čimprej priključimo k FLRJ, bomo s Teboj, naš maršal Tito, šli udarniško na delo za novo Jugoslavijo.

Mladina je pozdravila iniciativo Ponikev z burnim aplavzom in temu v zvezi so sledile tudi vasi Koritnica, Zarakovec in Pečine.

Nato so govorili člani okrajnega NOO o kmetijstvu, gozdarstvu in obnovi v tolminskem okraju. O gozdarstvu je dejal govornik, da bo treba nekatere pašnike, ki so skalnati, pretvoriti v gozdove, med bukve bo treba nasaditi smreke, ker so mešani gozdovi boljši. Mladina naj bi nabirala macesnovo seme, ki se ga mnogo rabi. Mlade gozdove pa bo treba čistiti grmovja in robidovja, ki grozi z uničenjem nasadov. Tako je v državnem gozdu pri Kneži, kjer so na 10 ha zasajene smreke, pa jih leska in topol popolnoma morila.

Da bo mladina uspešno podprla ljudsko oblast, se mora povezati z NOO in se seznaniti z vsemi vprašanji, ki danes stojijo pred našimi odbori.

Delegati iz vasi Logaršče so se v svoji resoluciji nato obvezali, da bodo očistili ta smrekov gozdiček. Predlagali pa so, da se temu čiščenju pridružijo tudi druge okoljske vasi, kar so vsi sprejeli z nardunenjem. Delegati iz Kneže so izjavili nato v svoji resoluciji: »Očistili bomo smrekov gozdiček blizu vasi. Te smreke smo pred leti posadili kot šolarji, nato se pa zanje nihče ni brigal in vse je preraslo grmovje.« ZMJK iz vasi Liso-Loje pa pravi: »Posadili bomo 500 smrečič.«

Tovariš iz odseka za obnovo je izjavil, da je na Tolminskem 291 popolnoma in 150 delno porušeni poslopji, t. j. 7% vseh poslopji. Od tega je zasilo obnovljenih 59 popolnoma ter 45 deloma porušeni poslopji, ali 30% vseh porušeni stavb. V kolikor imajo poročila, je mladina napravila pri tej obnovi 3000 prostovoljnih ur. Ustanavljati je treba obnovitvene zadruge in se opirati na tehnične baze, ki imajo tehnično vodstvo obnove v rokah. V diskusiji je nato tov. Murovec Rafael iz Zalomina predlagal, da naj

Maršalu Jugoslavije Titu!

Da bomo pospešili priključitev Julijske Krajine k svoji materi FLRJ, se mi — mladina Pokrajinskega Avtopodjetja v Ajdovščini — obvezujemo, da bomo v prvomajskem tekmovanju napravili sledeče:

1. 40 mladincev bo delalo 890 udarniških ur za delavski prapor;
2. 40 mladincev bo delalo 600 udarniških ur za nabavo bencina, katerega bomo uporabili za koferske vaje;
3. 40 mladincev bo delalo 500 udarniških ur za nabavo fizikalnega orodja;
4. 410 ur udarniškega dela bo 40 mladincev napravilo za nabavo strokovne knjižnice;
5. skupno s sindikalnim odborom bomo organizirali tečaj za mehanike;
6. organizirali bomo tečaj za poučevanje slovenščine, ki se bo vršil dvakrat tedensko;
7. dvignili bomo delovno disciplino za 80%;
8. organizirali bomo štednjo materiala;
9. organizirali bomo udarniško nedeljo za obdelavo polja poleg tovarne;
10. postavili bomo stenčes;
11. ustanovili bomo nogometno društvo in nabrali moštvo;
12. skupno s sindikati bomo organizirali pevsko društvo.

Za Tita — za Jugoslavijo!

★

Centralnemu odboru ljudske mladine Jugoslavije

Delavska mladina lesne tovarne S. I. C. L. A. iz Belskega, okraj Postojna, zbrana na svojem sestanku, pošilja plamteče pozdrave III. kongresu Ljudske Mladine Jugoslavije. Obenem se obvezuje, da bo do tega kongresa napravila sledeče:

1. 900 udarniških ur po rednem delovnem času, katerih zaslužek bo šel v prid socialnega skrbstva;
2. skupno s kmečko mladino se bo udeleževala na kulturnem polju;
3. postavila bo stenčes v tovarni;
4. organizirala bo strokovna predavanja za mladino.

Soglasno izražamo željo, da bo tudi primorska mladina zastopana na III. kongresu LMJ, da bo s tem vsem dokazana tesna povezanost Slovenskega Primorja s FLRJ.

Za Tita — za Jugoslavijo!

★

Obnovili bomo mlekarno

Maršalu Titu!

Da utrdimo in čimbolj dokažemo svetu naše zahteve po priključitvi k Jugoslaviji, smo sklenili, da se pridružimo prvomajskemu tekmovanju jugoslovanske mladine.

1. Vse naše delo in vse naše moči bomo posvetili za doseg naših ciljev, za katere smo se borili in se umirali naši najboljši tovariši. Zato se vam zobljubljamo, da bomo tekom tekmovanja napravili sledeče:
2. 540 delovnih ur pri obnovitvi mladinskega doma in čitalnice, kateri je po okupatorju razdejan;
3. za obnovo mlekarnice bomo napravili 650 delovnih ur;
4. v 80 delovnih urah bomo očistili travnike;
5. material porušenih bunkerjev bomo porabili za obnovo zidu stranske poli ter pri tem napravili 140 delovnih ur;
6. za obnovitev stranske poli bomo porabili 750 delovnih ur;
7. okrog mladinskega doma bomo napravili vrt;
8. do 1. maja bomo imeli 3 kulturne prireditve;
9. organizirali bomo mladino, da bo posečala večerne tečaje;
10. imeli bomo 8 študijskih sestankov;
11. ves prosti čas bomo posvetili vzgoji naših pionirjev in to na političnem in prosvetnem polju.

Vse za Tita — vse za Jugoslavijo!

Odbor ZMJK Koritnica-Zarakovec
(Tolmin).

Prav zato primorska mladina vztraja, dela in obnavlja

Z istim poletom kot mladina federacije republike, se pripravljala tudi mladina Julijske Krajine na III. kongres. Mladina iz Ladra v Kobariškem je med pripravami za sprejem mednarodne komisije že 70 delovnih ur pletla vence. Tudi v vsem ostalem delu je vedno prva. Dvema potrebnima družinama je dva dni ličkala koruzo in luščila fižol. Kobariška mladina si je strogo uredila delovni čas. Po dovršenih dolžnostih v šoli, v delavnici, jim izpolnjujejo vse večere pevske vaje, predavanja, študijski sestanki, telesna vzgoja. Tako se udeležujejo na vseh področjih, delajo tako kot prej, ko je bila na Kobariškem še Jugoslovanska armada in še bolj vnelo, čeprav se njihov položaj iz dneva v dan slabša. Mladina je bila razočarana, ko je bila ukinjena ljudska oblast, Narodna zaščita in ko so jim vsilili civilno policijo. Ljudstvo jo smatra sovražno, saj je večji del sestavljena iz okupatorjevih sodelavcev. Mladini priporočajo v šoli italijanski jezik, odstranjujejo priljubljene profitašistične učitelje. Zato se je kobariška mladina skupno z vsem ljudstvom od Volšče do Robediš, iz Luških vasi in iz vasi to in onostran Soče spontano dvignila in prišla s številnimi zahtevami in transparenti v Kobarid na Trg Svobode. Že z njihovih transparentov je bilo razbrati, da hočejo svoje pravice nazaj. Pred sedežem ZVU je množica odločno zahtevala svoje šole in svoje učitelje in se izrekla proti vsiljevanju italijansčine na Kobariškem. Zahtevala je Narodno zaščito, da bodo ljudje spet varni pred ropi in tatovinami, kot so bili pred njeno ukinitvijo. Na koncu pa je mladina skupno z vsemi navzočimi zahtevala priključitev k Jugoslaviji in spoštovanje vseh izvojevanih pravic. Odločno je izrazila, da hoče svobodo zborovanj. To njihovo zborovanje je bilo že primer pravega »svobodnega«. Ob prihodu množice v Kobarid jo je hotela zavezniška policija s streljanjem v zrak preplašiti in razgnati. Vendar ji ni uspelo, čeprav je nekaj naših ljudi pretepla, enega Kobaričana pa ranila z bajonetom. »Intervenirati« je poskušala tudi civilna policija. Množica pa je v njej pokazala znane sodelavce okupatorja in zahtevala, naj jih takoj odstranijo. Pa kaj pomaga, če je ameriška policija te črnce odvedla, ko se je pa takoj za tem pojavil kamion drugih. Na oster protest množice so se končno odstranili tudi ti.

Demonstracija pa se je spremenila v mogočno manifestacijo, ko se je deputacija demonstrantov vrnila z razgovora pri guvernerju in prinesla nekaj ugodnih rešitev njihovih zahtev in ob-

ljub, da bo guverner postal njihovo resolucijo ZVU v Trst. V miru in s pesmijo se je ljudstvo razšlo.

Taki dogodki se po Julijski Krajini vsak dan ponavljajo, mladina pa gre kljub temu po svoji začrtani poti in dela, se uri, študira, obnavlja.

Največ dela ima zdaj z napisi in slavalokami. Izraža svoje mišljenje in hotenje, da bo mednarodna komisija že ob prvem pogledu poznala, da smo Slovenci le na svoji zemlji, na tej pa hočemo sami gospodariti. Po vsej Goriski je najli le slovenske napise. Tudi vasi po Benečiji ne zaostajajo za njimi.

V Ligu, Markičah, Zapotoku, Vrtačah in Kostanjevici so zrasli slavaloki. Vsaka zavedna hiša ima na pročelju sliko maršala Tita. Vsa Julijska Krajina je prepletena s slavaloki in popisana s pravičnimi zahtevami primorskega ljudstva. Mladinke in mladinci so med vojno pisali gesla svobodoljublja po cestnem flaku, drugam jih takrat niso mogli. Zdej so z njimi okrasili pročelja svojih hiš, s ponosom so jih na slavalokih razpeli preko cest. Bridko pa jih je zadelo, ko se je tu in tam dogodilo, da se je pripeljala z jeptom policija in v trenutku raztrgala in odstranila tople izraze ljubezni naše primorske mladine do težko priborjene svobode do domovine. Angleški policisti so hladnokrono prispeli v Medano, Biljano, Devin, Nabrežino, Lonjer in v druge kraje in na brutalen način uničili skrbno izdelane slavaloke. Naša mladina si tudi te dogodke beleži v svoj spomin. Kako neverjetna se zdi ena izmed teh resničnih beležk: »I. I. je pisal na zidove naših hiš gesla v duhu Atlantske listine v dobi, ko smo imeli upravo naših zaveznikov in je bil zato zaprt.«

Bridko jim je bilo pri srcu, našim dolgoletnim, junaškim borcem za svobodo ob morju, ko jih je nepričakovano udarilo tako ravnanje. Toda zaradi tega ne bodo sentimentalni. Saj ne moredujejo, ne prosijo naklonjenosti. Prebivalci Julijske Krajine terjajo spoštovanje pogodb. Po pogodbah bi morala zavezniška uprava ostati neutralna, ne bi se smela omešavati v življenje naroda in mu ne preprečevati svobodno izražanje lastne volje. Ljudstvo Julijske Krajine so tlačile že hude krivice, trpelo je velike krivice, toda klonilo ni. Tudi to bridko spoznanje ga ne bo zlomilo. Kakor je preživel tudi to. Prav zato vztraja primorska mladina, dela in obnavlja, obnavlja kakor mladina v Jugoslaviji in bo delala tako, dokler se ji ne bo popolnoma pridružila in delala in živela za vedno v svobodi.

(Iz »Mladine«)

Kakšni naj bodo dopisi

Na okrožni odbor ZMJK prihajajo vedno bolj pogostoma dopisi, in to iz najbolj oddaljenih vasi okrožja. Poleg tega, da ti dopisi značijo razgibanost mladine in željo po kulturnem udejstvomljanju, pomenijo tudi, da je mladina dosegla visoko stopnjo politične zrelosti in zavednosti. Pri vsakem izmed njih se opazi velika ljubezen do maršala Tita, do Jugoslavije, do naše vojske, od katerih ne bo primorske mladine nihče odtrgal.

Kljub precejšnjemu številu teh dopisov je opaziti, da ti ne zajamejo na splošno pravega jedra današnjega življenja. Težnja doslej prejetih dopisov je načelno obravnavanje političnih dogodkov ali obujanje starih spominov na leta okupacije in osebna doživetja v zvezi s tem. Zgrešeno je, da se mladinci in mladinke zgubljajo v dopisih v politična razglabljanja; saj za to imamo naše centralno časopisje, imamo »Mladino«, »Primorsko Borbo« itd. Tam bomo našli politične smernice za naše delo in razlago političnih dogodkov v svetu. Namesto pisati dopise te vrste, več načrtnega in sistematičnega čitanja naših osrednjih glasil.

V naslednjem vam bomo opisali, o čem naj mladinski dopisi govorijo, da bodo imeli res uspeh in dosegli svoj cilj.

Predvsem naj se naši dopisi nanašajo na vsakdanje delo mladine. Pisali bomo, kaj delamo, kako delamo, kakšen načrt imamo, kako smo organizirali MDB. Vse to seveda s perspektivo obnove na gospodarskem polju. Dalje o tekmovanju, ki smo si ga zadali

za 1. maj, o tekmovalnih načrtih, koliko smo te načrte že izvedli, koliko presegle, itd.

Delavska mladina naj piše o tem, kako se mladinci udejstvujejo po tovarnah in rudnikih, kako skušajo prekoračiti predvojno produkcijo, kako organizirajo udarniško delo, kako izboljšujejo sistem dela. Idrijski rudnik bi lahko v tem pogledu prednjačil, saj je v njem zaposlenih dosti mladincev, toda od njih nismo prejeli še nobene vesti.

Kmečka mladina naj piše o delu na polju, o spomladanski setvi, koliko zemlje je več obdelala letos kot prejšnja leta, kako se pri njih rešujejo gospodarske težave pri nabavi semen, orodja, vprežne živine, itd.

Napisali bomo tudi, kako mladina sodeluje z ljudsko oblastjo, koliko ji je v pomoč, kako izvršuje navodila, ki jih dobiva od naše oblasti; pišite, kako sodelujete v gospodarski obnovi. Veliko dela imamo, zato bomo lahko tudi veliko o delu napisali.

Naša domovina je pretrpela v teku borbe velike izgube, najsi bo to v poljedelstvu, v tovarnah, gozdovih, itd. Naša naloga je, da čimprej z delom odstranimo vso to bedo, ki jo je okupator povzročil. Prav zaradi tega naj se naši dopisi nanašajo na vsakdanje delo, tako, da bomo lahko potom dopisov drug drugemu pomagali z nasveti in izkustvi in si dajali pobudo k novemu delu. Kakor smo že prej omenili, veliko dela je pred nami, katero sloni pretežno na ramenih mladine.

Tekmujte v številu dopisov ter njihovi kakovosti!

Pobuda mladine za prvomajsko tekmovanje

Bilo je zelo živahno, ko so se zbirali na sestanku mladinci, vajenci in delavci Pokrajinskega Avtopodjetja v Ajdovščini.

Posedli smo okrog mize in tovariš Uršič Albert je otvoril sestanek. Nalo je sledil referat, ki je temeljil na političnem položaju Julijske Krajine ter na nalogah mladine v prvomajskem tekmovanju.

Debata po referatu se je začela razvijati v smislu obvez in sestankov samih. Zanimivo je bilo, ko sem vprašala tovariša, ki je štoma iz Slovenske Benečije, kaj misli o naših sestankih in o življenju, ki ga bomo imeli, če bomo organizirani. Odgovoril je: »Zdi se mi prav dobro, samo naša Benečija mora biti priključena k Jugoslaviji, ker zato so v Benečiji padale naše žrtve.«

Nadaljevali smo diskusijo. Vajenci so začeli razpravljati o tekmovanju, o nadurnem delu.

Ker sindikalna organizacija pri podjetju ni še storila potrebnih ukrepov za izvedbo trimesečne-

ga prvomajskega tekmovanja, so mladinci sklenili, da bodo oni dali pobudo, da se to tekmovanje tudi pri njih prične ter da bodo v ta namen stopili v stik s sindikalnim odborom. Obvezali so se, da bodo do prvega maja napravili 2400 ur po rednem delovnem času.

Pri vprašanju o disciplini so se malo spogledali; te ni bilo doslej ravno preveč, zato so sklenili, da jo bodo zvišali za 80%.

Sprejeli so še vrsto drugih obvez v smislu strokovne, kulturne in fizikulture vzgoje.

Pri naslednji točki dnevnega reda so izvolili v svoj mladinski delavski odbor najboljše tovariše, kateri bodo skrbeli za njihovo delo in vzgojo.

Sestanek se je zaključil s tem, da so poslali protestno pismo Zavezniški Vojaški Upravi v Trstu glede odklonitve potrebnih prostorov za prvi kongres AMJK in maršalu Titu resolucijo s sprejetimi tekmovalnimi obvezami. Ljubka.

Delavnica Ursus in vajenci

Ko je predstavnik mladinske organizacije obiskal vajence Ursusove delavnice, se je interesiral o njihovem delu ter o njihovih plači. Opazil je, da plače ne odgovarjajo sindikalnim predpisom. Seznanil je vajence s pravicami, ki jih uživa delavski razred v naši državi, državi novega kova. Razumeli so to, ali kljub temu so pokazali strah pred gospodarjem. Bali so se razprtij. Naš predstavnik je nato pozval samega gospodarja in mu predlagal, da takoj prilagodi vajeniške plače današnjim predpisom. Delodajalec je obljubil, da bo to storil. Ko je prišla sobota, je bilo poviška le par lir. Vajenci so molčali — zopet strah!

In to se dogaja še danes, po vsem tem, kar je dala mladina in ves delavski razred za doseg socialne pravice.

Iz »Snežniške mladine«, glasila bistrškega okrajnega odbora ZMJK — št. 1.

K temu pripominjamo, da je takih pojavov še vse polno. Brežvestni gospodarji izkoriščajo po starih metodah svoje vajence in skušajo iz njih izžeti čimveč dobička za svoje žepe. So primeri, ko delodajalci odpuste vajence samo zaradi tega, ker bi jih morali prijaviti socialnemu zavarovanju in za njih plačevali socialne prispevke.

Po takih in podobnih pojavih je treba odločno udariti. Ne samo registrirati dejstva, kot dela »Snežniška Mladina«, ampak podvzeti vse potrebno, da so taki dobičkarji javno razkrinkani pred našimi delovnimi množicami kot narodni škodljivci ter da se jih postavi pred ljudska sodišča.

Elektrifikacija vasi bo sad prvomajskega tekmovanja

Genialnemu voditelju

tovarišu maršalu Titu!

Obljubljamo izvršiti do 1. maja sledeče delo, ki naj bo dokaz naših zahtev za priključitev Primorske k FLRJ:

Hotemo podvojiti naš borbene duh ter z delom pri obnovi porušene domovine dosledno izvesti testament, katerega so nam zapustili naši padli borci za svobodo;

postavili bomo električno razsvetljavo v vasi; KNOO bomo pomagali z 200 delovnimi urami; obdelali bomo vrt okrog mladinskega doma; izvedli bomo 3 prireditve ter 2 kulturna večera; imeli bomo 8 študijskih sestankov;

vsak mladinec iz naše vasi bo odstopil en obrok hrane, katero bomo darovali našim dijakom;

postavili bomo pionirski pevski zbor, imeli sestanke s pionirji ter skupno z njimi nabirali zdravilne rastline;

organizirali bomo večerno šolo.

Vse za Tita — vse za Jugoslavijo!

Mladina iz vasi Idrija pri Bati (Tolmin).

★

Zavezniški vojaški upravi - Trst

Iz konference mladine Ilirske Bistrice-Trnova pošiljamo ZVU naš protest zaradi krivičnega računanja zavezniške uprave napram mladinski antifašistični organizaciji Julijske Krajine ob priložnosti, ko je ista zaprosila za primerne prostore za izvedbo svojega prvega kongresa.

ZVU je odvrnila naše predstavnike z izgovorom, da so dvorane na razpolago samo za kulturne prireditve. Po drugi strani nam je pa znano, da je ista uprava dovolila »Fronti za neodvisnost«, da je ta skupina imela v največjem tržaškem teatru »Rossetti« svojo konferenco.

Na podlagi teh dejstev se obratamo na ZVU z upanjem, da bo zadevo rešila v smislu pravice in demokracije.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

★

Za priključitev

Mladina iz vasi Nemški Rut (Tolmin) se obvezuje, da bo napravila do 1. maja:

1. v 1000 urah bomo uredili za mladinski dom eno sobo v poškodovanem šolskem poslopju;
2. očistili bomo vse druge poškodovane prostore v isti šoli in to v 1000 delovnih urah; za očiščenje dvorišča bomo rabili 300 delovnih ur;
3. sodelovali bomo pri elektrifikaciji vasi s 1000 delovnimi urami;
4. vse vaške poti bomo očistili;
5. pomagali bomo pri obnovi porušene hiše s 200 delovnih ur;
6. pomagali bomo pri spravljanju sena potrebnim družinam; za to delo bomo rabili 100 delovnih ur;
7. organizirali bomo skupno s pionirji kulturno prireditev;
8. postavili bomo 6 stenčarov;
9. imeli bomo 5 študijskih sestankov;
10. za 1. maj bomo zažgali 50 kresov;
11. okrasili bomo vse grobove naših borec.

In vse to za priključitev Primorske k FLRJ.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Prejeli smo še celo vrsto resolucij in obvez ostalih vasi, katerih pa ne moremo v celoti objaviti zaradi pomanjkanja prostora. Tako so nam poslali svoje tekmovalne načrte za prvi maj sledeči mladinski odbori: okraj Tolmin: Sela, Lisc, Loje, Kneža, Spodnja Tribuša, Temljine, Pečina, Tolmin, Poljubin, Podmelc, Zadlas-Čadrg, Zabla, Zatočmin, Tolminski Lom, Logaršče, Dijalski dom v Tolminu, Podbrdo; okraj Idrija-Cerkno: Gornji Kanomlja, Ledine, Dole pri Idriji, Zavratac, Ravne.

Iz vseh teh obvez veje duh udarniškega tekmovalnega dela. Vse resolucije izražajo v eni ali drugi obliki nestrpno pričakovanje uresničitve želj primorske mladine po priključitvi k FLRJ.

Mladina iz ostalih krajev — posnemaj!